

Afsprakenkader

Noodplanning & Crisisbeheer / Crisisbeheersing

Grensoverschrijdende samenwerking België – Nederland

Gouverneur
Provincie
Antwerpen

Partijen

- A. De Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant, vertegenwoordigd door de voorzitter van het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio de heer Onno Hoes
- B. De Veiligheidsregio Zeeland, vertegenwoordigd door de voorzitter van het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio de heer Erik van Merrienboer
- C. De Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost, vertegenwoordigd door de voorzitter van het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio de heer Jeroen Dijsselbloem
- D. De Veiligheidsregio Limburg-Noord, vertegenwoordigd door de voorzitter van het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio de heer Antoin Scholten
- E. De Veiligheidsregio Zuid-Limburg, vertegenwoordigd door de voorzitter van het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio de heer Wim Hillenaar
- F. De Federale Diensten van de gouverneur West-Vlaanderen, vertegenwoordigd door de Gouverneur van West-Vlaanderen, de heer Carl De Caluwé
- G. De Federale Diensten van de gouverneur Oost-Vlaanderen, vertegenwoordigd door de Gouverneur van Oost-Vlaanderen, mevrouw Carina Van Cauter
- H. De Federale Diensten van de gouverneur Antwerpen, vertegenwoordigd door de Gouverneur van Antwerpen, mevrouw Cathy Berx,
- I. De Federale Diensten van de gouverneur Limburg, vertegenwoordigd door de Gouverneur van Limburg, de heer Jos Lantmeeters
- J. De Federale Diensten van de gouverneur Luik, vertegenwoordigd door de Gouverneur van Luik, de heer Hervé Jamar

Partijen A tot en met E hierna gezamenlijk te noemen: “de Veiligheidsregio’s”

Partijen F tot en met J hierna gezamenlijk te noemen: “de Federale Diensten van de gouverneur”

Partijen A tot en met J hierna gezamenlijk te noemen: “Partijen”

Overwegende, dat

- een ramp, crisis of noodsituatie zich niet houdt aan (lands)grenzen;
- burgers belang hechten aan veiligheid en daarbij vertrouwen op effectief overheidshandelen ongeacht hun woonplaats;
- het vooraf gezamenlijk organiseren en maken van afspraken met betrekking tot een goede informatie- en kennisuitwisseling, afstemming en samenwerking tussen België en Nederland bij (dreigende) grensoverschrijdende rampen, crises of noodsituaties van essentieel belang is voor de veiligheid en maatregelen ter bescherming van de bevolking;

- voor een goede grensoverschrijdende samenwerking aan Belgische en Nederlandse zijde van de grens sprake moet zijn van bovengemeentelijke eenduidige, goed op elkaar afgestemde communicatie- en informatielijnen;
- dit niet alleen een taak is van de Veiligheidsregio's en de Federale Diensten van de gouverneurs, maar ook van de burgemeesters van de grensgemeentes, gelet op de rol die de burgemeesters vervullen bij (dreigende) rampen, crises of noodsituaties;
- dit afsprakenkader een generiek bestuurlijk kader biedt (naast de bestaande operationele en (boven)regionale afspraken, nood- en interventieplannen, planvorming en de Landelijke Verdragen tussen beide landen), waarbij regionale aanvulling/inkleuring mogelijk blijft (maar wel afgestemd op en in overeenstemming met het afsprakenkader);
- noodplanning, crisisbeheer en crisisbeheersing bij wet als taak is toegeschreven aan de in dit afsprakenkader genoemde partijen.

Spreken partijen met elkaar het volgende af:

Algemeen

Artikel 1

Begrippenlijst

<i>Bevolking/burgers:</i>	De personen aanwezig in het verzorgings- of bevoegdheidsgebied van de Veiligheidsregio's en de Federale Diensten van de gouverneurs.
<i>Burgemeester:</i>	Het bestuursorgaan, zoals bedoeld in de Nieuwe Gemeentewet (België) en de Gemeentewet (Nederland).
<i>Crisis:</i>	Een situatie waarin een vitaal belang van de samenleving is aangetast of dreigt te worden aangetast (in Nederland maakt men het onderscheid met een ramp, terwijl men in België vooral de term noodsituatie gebruikt).
<i>Crisisbeheer:</i>	Alle taken/werkzaamheden die inzetten op de respons tijdens en het herstel na afloop van (dreigende) rampen, crises of noodsituaties (in België maakt men het onderscheid tussen noodplanning en crisisbeheer, in Nederland gebruikt men de overkoepelende term 'crisisbeheersing').
<i>Crisisbeheersing:</i>	Alle taken/werkzaamheden die inzetten op de voorbereiding op, de respons tijdens en het herstel na afloop van (dreigende) rampen, crises of noodsituaties (deze term wordt vooral in Nederland gebruikt, in België maakt men het onderscheid tussen noodplanning en crisisbeheer).
<i>Crisiscommunicatie:</i>	De voorlichting en communicatie tijdens en kort nadat een ramp, crisis of noodsituatie zich voordoet.
<i>Grensgemeente:</i>	Een gemeente grenzend aan de Belgische-Nederlandse grens.
<i>Opschalingsfase</i>	De periode tijdens een ramp, crisis of noodsituatie waarin is opgeschaald, dat wil zeggen een coördinerend multidisciplinair overleg wordt ingesteld onder een eenhoofdige leiding.
<i>Koude fase:</i>	De periode voorafgaand aan een ramp, crisis of noodsituatie.
<i>Liaisons:</i>	Functionaris die ten tijde van een ramp, crisis of noodsituatie verbinding legt met het andere land om de onderlinge afstemming en communicatie tussen de crisisorganisaties in beide landen te faciliteren en te bevorderen.
<i>Multidisciplinair:</i>	Betrokkenheid van de verschillende disciplines/kolommen.
<i>Nood- en interventieplan:</i>	Plan waarin het multidisciplinair optreden wordt geregeld tijdens noodsituaties en bevat de algemene richtlijnen en de nodige informatie om het beheer van elke (of een bijzondere) noodsituatie te verzekeren (Belgische terminologie, in Nederland spreekt men algemeen over planvorming).
<i>Noodplanning:</i>	Alle taken/werkzaamheden die inzetten op het adequaat voorbereid zijn op (dreigende) rampen, crises of noodsituaties (in België maakt men het onderscheid tussen noodplanning en crisisbeheer, in Nederland gebruikt men de overkoepelende term 'crisisbeheersing').
<i>Noodsituatie:</i>	Elke gebeurtenis die schadelijke gevolgen voor het maatschappelijke leven veroorzaakt of kan veroorzaken (bv. een ernstige verstoring van de openbare veiligheid, een ernstige bedreiging ten opzichte van het leven of de gezondheid van

	personen en / of ten opzichte van belangrijke materiële belangen, en waarbij de coördinatie van de bevoegde actoren, inclusief de disciplines/kolommen, is vereist om de dreiging weg te nemen of om de nefaste gevolgen van de gebeurtenis te beperken (in Nederland maakt men het onderscheid tussen een ramp en een crisis).
<i>Planvorming:</i>	het maken (vormen) van plannen, het betreft een vorm van preparatie, de voorbereiding op de incidentbestrijding (Nederlandse terminologie, in België spreekt men over nood- en interventieplannen).
<i>Ramp:</i>	Een gebeurtenis waarbij een ernstige verstoring van de openbare veiligheid is ontstaan, waarbij het leven en de gezondheid van vele personen, het milieu of grote materiële belangen in ernstige mate worden bedreigd of zijn geschaad, en waarbij een gecoördineerde inzet van diensten en organisaties van verschillende disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken (In Nederland maakt men het onderscheid tussen een ramp en een crisis, in België gebruikt men vooral de term noodsituatie).
<i>Risicobeheersing:</i>	Alle taken/werkzaamheden die inzetten op het beperken van risico's en het voorkomen van rampen en incidenten (preventie).
<i>Risicocommunicatie:</i>	De voorlichting en communicatie over risico's waaraan burgers blootgesteld kunnen worden voordat een noodsituatie zich voordoet.
<i>Wettelijke taak:</i>	De taak die Partijen hebben op basis van de in hun land geldende wet- en regelgeving.
<i>Warme fase:</i>	De periode tijdens en kort na een ramp, crisis of noodsituatie.

Artikel 2

Uitgangspunt

Dit afsprakenkader wijzigt of beïnvloedt geen bestaande wettelijke taken, verantwoordelijkheden of bevoegdheden inzake risico- en crisisbeheersing / noodplanning en crisisbeheer, maar faciliteert afstemming en samenwerking op basis van de geldende wet- en regelgeving in België en Nederland.

Artikel 3

Doelen

1. Partijen spannen zich in om door dit afsprakenkader de samenwerking zoveel mogelijk te optimaliseren.
2. Partijen vergroten de kennis van elkaars organisatie en processen en komen tot daadwerkelijke samenwerking inzake de risicobeheersing en crisisbeheersing / noodplanning en crisisbeheer.
3. Partijen informeren elkaar steeds actief over die onderwerpen die voor de onderlinge samenwerking van belang zijn. Dit betreft tenminste de onderwerpen, zoals beschreven in dit afsprakenkader.
4. Partijen streven met deze samenwerking zoveel mogelijk efficiëntie te realiseren, o.a. door gebruik te maken van elkaars expertise en door gezamenlijk te oefenen.

Artikel 4

Melding en alarmering

1. Alarmering van en naar Partijen vindt plaats via de Gemeenschappelijke Meldkamers en Noodcentrales 112.

2. Partijen maken afspraken over de aard van meldingen en rampen/crises/noodsituaties waarover zij elkaar dienen te informeren en op welke manier dit dient te gebeuren.

Communicatie

Artikel 5 Risicocommunicatie ("koude fase")

1. Partijen stemmen onderling de voorlichtings- en communicatiestrategie (met betrekking tot risico's, voorbereidende en preventieve maatregelen aangaande mogelijke rampen/crises/noodsituaties met grensoverschrijdende effecten), specifiek voor de grensgemeenten, op elkaar af.
2. Gezamenlijke initiatieven, wat betreft voorlichting en communicatie, zijn eveneens mogelijk.

Artikel 6 Crisiscommunicatie ("warme fase")

1. Partijen maken in de koude fase afspraken over crisiscommunicatie bij grensoverschrijdende rampen, crises of noodsituaties.
2. Bij een (dreigende) grensoverschrijdende ramp, crisis of noodsituatie vindt tussen de Partijen afstemming plaats over (het voorbereiden van) de crisiscommunicatie.

Risicobeheersing

Artikel 7 Risicobeheersing

Partijen werken mee aan het regelmatig verstrekken van informatie over grensoverschrijdende risico's. Partijen informeren elkaar actief over activiteiten en wijzigingen met betrekking tot risicobeheersing.

Crisisbeheersing

Artikel 8 Afstemming planvorming

1. Bij nieuw te ontwikkelen plannen met een mogelijk grensoverschrijdend effect in de grensgemeenten, informeren Partijen elkaar bij de totstandkoming hiervan.
2. Partijen informeren elkaar over (wijzigingen in) al bestaande plannen met betrekking tot crisisbeheersing.
3. Partijen borgen de gemaakte afspraken door deze te operationaliseren in de bedrijfsprocessen en in de relevante planvorming/nood- en interventieplannen van Partijen. Deze plannen worden periodiek geactualiseerd.

Artikel 9 Vertegenwoordiging in regulier overleg ("koude fase")

1. Partijen maken afspraken over een ambtelijke overlegstructuur, waarbij de Partijen periodiek overleggen om de onderlinge samenwerking te bevorderen en deze verder vorm te geven, maar ook om de voortgang m.b.t. dit afsprakenkader te bespreken.
2. Partijen zorgen voor een periodieke terugkoppeling op bestuurlijk niveau m.b.t. de voortgang van dit afsprakenkader.

Artikel 10 Vertegenwoordiging in crisisteams ("warme fase")

1. Partijen maken afspraken over deelname in crisisteams op zowel operationeel als strategisch niveau in geval van een (dreigende) grensoverschrijdende crisis, ramp of noodsituatie.

2. Partijen dragen zorg voor een adequaat kader voor de liaisons (o.a. wat kan, wat mag, onder wiens bevel, door wie wordt de inzet aangevraagd).

Artikel 11 Opleiden, trainen en oefenen

Partijen spannen zich in om met de aan hen grenzende Partijen oefeningen bij te wonen, aan oefeningen deel te nemen of gezamenlijke oefeningen te organiseren. Hiervoor stemmen zij hun meerjarig oefenbeleid en -planning op elkaar af.

Informatiemanagement

Artikel 12 Werkwijze en informatievoorziening

1. Partijen zorgen in de koude fase voor beschikbaarheid van actuele bereikbaarheidsgegevens en relevante planvorming / nood- en interventieplannen en dragen zorg voor het goed beheer van de aan hen verstrekte gegevens binnen de wettelijke bepalingen.
2. Partijen wisselen ook in de warme fase informatie uit en maken hierover afspraken.

Uitwerking

Artikel 13 Planning

1. Partijen maken op regelmatige basis een gezamenlijke planning ten behoeve van een concrete uitwerking van dit afsprakenkader. Deze kunnen mogelijk bilateraal uitgewerkt worden in meer specifieke afspraken.
2. Partijen evalueren op regelmatige basis gezamenlijk deze planning.
3. Partijen delen de verantwoordelijkheid tot het uitwerken, bijhouden en evalueren van de uitgewerkte planning.

Artikel 14 Kosten

Partijen dragen elk hun eigen kosten – tenzij anders overeen wordt gekomen - met betrekking tot de uitvoering van de afspraken die voortvloeien uit dit afsprakenkader.

Artikel 15 Evaluatie grensoverschrijdende inzet

Over het gezamenlijk evalueren van grensoverschrijdende multidisciplinaire rampen/crises/noodsituaties en inzet worden door de Partijen afspraken gemaakt.

Artikel 16 Inwerkingtreding en looptijd

1. Dit afsprakenkader treedt in werking na ondertekening door alle in dit document genoemde Partijen en geldt voor telkens 1 jaar (van 1 januari tot en met 31 december) en wordt telkens stilzwijgend verlengd. Iedere vier jaar wordt de actualiteitswaarde van de overeenkomst door de Partijen beoordeeld, of eerder indien verandering in wetgeving hiertoe aanleiding geeft.
2. Tussentijdse wijzigingen in afspraken, zoals beschreven in dit afsprakenkader en opgenomen in de bijlagen, zullen eenmaal per jaar worden verwerkt.

Artikel 17 Wijziging of beëindiging

1. Elke Partij kan dit afsprakenkader, in geval van zwaarwegende redenen, schriftelijk opzeggen. Op 31 december van dat jaar zal het afsprakenkader opgezegd worden (tenzij het schriftelijk verzoek tot opzegging na 1 november wordt ingediend, dan zal het afsprakenkader gelden tot 31 december van het daaropvolgend jaar). Partijen zullen zich wel tot het uiterste inspannen om gezamenlijk tot een afwikkeling te komen die recht doet aan hun onderscheiden belangen.

2. Indien één van de Partijen een wijziging van dit afsprakenkader wenst, treden Partijen daarover in overleg binnen vier weken nadat één van de Partijen de wens tot wijziging schriftelijk aan de andere Partijen kenbaar heeft gemaakt.
Indien dit overleg niet binnen een termijn van zestien weken tot overeenstemming tussen Partijen leidt, kan elke Partij dit afsprakenkader schriftelijk opzeggen conform en met inachtneming van het bepaalde in het voorgaande lid.
3. Alvorens over te gaan tot opzegging, zoals bedoeld in het tweede lid, zullen Partijen eerst hun geschil voorleggen aan een bemiddelaar. Dit gelet op het grote belang van een goede samenwerking tussen Partijen bij grensoverschrijdende rampen en/of crisis.

Ondertekening

Aldus overeengekomen op ... te ...

Veiligheidsregio Zeeland De voorzitter De heer E. van Merrienboer	Federale Diensten van de gouverneur West-Vlaanderen De Gouverneur De heer Carl De Caluwé
Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant De voorzitter De heer T. Weterings	Federale Diensten van de gouverneur Oost-Vlaanderen De Gouverneur Mevrouw C. Van Cauter
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost De voorzitter De heer J. Dijsselbloem	Federale Diensten van de gouverneur Antwerpen De Gouverneur Mevrouw C. Berx
Veiligheidsregio Limburg-Noord De voorzitter De heer A. Scholten	Federale Diensten van de gouverneur Limburg De Gouverneur De heer J. Lantmeeters
Veiligheidsregio Zuid-Limburg De voorzitter De heer W. Hillenaar	Federale Diensten van de gouverneur Luik De Gouverneur De heer H. Jamar